

Ilmoitusvelvollisuus varhaiskasvatuksen toteuttamiseen kohdistuvasta epäkohdasta

Ilmoitusvelvollisuus varhaiskasvatuksen toteuttamiseen kohdistuvasta epäkohdasta tai epäkohdan uhasta on ollut voimassa vuodesta 2021 alkaen. Ilmoitusvelvollisuuden tarkoituksena on vahvistaa henkilöstön keinoja puuttua havaittuihin epäkohtiin mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti. JHL ohjeistaa varhaiskasvatuksen ammattilaisia, miten työpaikan menettelytavoista on sovittava ja mitä ilmoitukseen on kirjattava.

Työpaikan menettelytavoista sovittava

Henkilöstön edustajien (luottamusmiesten) on pyydettävä työnantajalta välittömästi keskustelua menettelytavoista.

Menettelytavoista keskusteltaessa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti.
- Ilmoituksen tehneellä henkilöllä on kohtuullisen ajan kuluessa oikeus saada tietää mihin toimenpiteisiin ilmoituksen johdosta on ryhdytty. On sovittava, mikä on kohtuullinen aika.
- Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä, jos se on välttämätöntä ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi ja epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.
- Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle.
- Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen johdosta.
- Ilmoitukset säilytetään, kunnes vuosi on kulunut sen kalenterivuoden päättymisestä, jona ilmoitus tehtiin.
- Ilmoituksen vastaanottaneen varhaiskasvatuksen toimipaikan toiminnasta vastaavan henkilön tulee ilman aiheetonta viivytystä käynnistää tarvittavat toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.
- Jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei pystytä itsenäisesti poistamaan varhaiskasvatuksen toimipaikassa, on varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan annettava asiassa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.
- Varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan on ilmoitettava asiasta edelleen aluehallintovirastolle tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos epäkohtaa tai sen ilmeistä uhkaa ei toimenpiteistä huolimatta poisteta.
- Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä, jos se on välttämätöntä asian käsittelemiseksi ja epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.
- Aluehallintovirasto tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä.

Henkilökuntaa on informoitava

Sen jälkeen, kun työnantaja ja luottamushenkilöt ovat sopineet työpaikan menettelytavoista, on asiasta tiedotettava henkilöstölle. Heille on kerrottava, miten epäkohdasta ilmoittaminen on sovittu tehtäväksi, eli millaiset menettelytavat otetaan käyttöön.

Tämä tarkoittaa sitä, että työnantajan tiedotettava henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista.

Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet on laadittava kirjallisena ja pidettävä julkisesti nähtävillä.

JHL:n ohje ilmoituslomakkeeseen tulevista asioista

JHL ohjeistaa luottamushenkilöitään huolehtimaan, että ilmoituslomakkeeseen merkittäisiin alla olevat asiat.

- Ilmoituksen tekemisen päivämäärä.
- Ilmoituksen tekijä (henkilön nimi, työyhteisön tai muun ilmoituksen tekijän nimi).
- Varhaiskasvatuksen yksikkö, jota ilmoitus koskee (päiväkoti, päiväkodin ryhmä, perhepäiväkoti eli ryhmis, perhepäivähoito).
- Asia, mitä ilmoitus koskee.
- Ilmoituksen vastaanottaja.

Lisäksi ilmoituslomakkeeseen voi lisätä myös asian käsittelyyn liittyviä asioita, joita on listattu alla olevaan luetteloon.

Ilmoituksen jälkeen tehtävät toimenpiteet:

- Päivämäärä milloin ilmoituksen vastaanottaja on käynnistänyt tarvittavat toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.
- Mihin toimenpiteisiin ilmoituksen vastaanottaja ryhtyy.
- Onko epäkohta tai sen uhka poistunut.
- Jos toimenpiteisiin ei ryhdytä, perustelut miksi ei.
- Keille kaikille ilmoituksesta on kerrottu.
- Onko aluehallintovirastolle tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ilmoitettu, jos epäkohtaa tai sen ilmeistä uhkaa ei toimenpiteistä huolimatta poisteta.